

Årsredovisning

för

Stiftelsen Kulturarv utan Gränser

802401-1259

Räkenskapsåret

2016

Styrelsen för Stiftelsen Kulturarv utan Gränser får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2016.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

SAMMANFATTNING

Stiftelsen kulturarv utan Gränser har under året arbetat med reducerade personella resurser. Generalsekreterare Annika Magnusson inledde året på heltid, men med varsel om uppsägning till halvtidstjänstgöring från maj månad. En ekonomiansvarig kunde arbeta kvar till juni och en praktikant från Försvarshögskolan bidrog till att det löpande arbetet kunde utföras. Styrelsen bildade under våren ett aktivt arbetande Arbetsutskott som kunde ta över vissa funktioner. Lokaler sades upp och arkivering av handlingar påbörjades. Intensiva diskussioner fördes i styrelsen kring framtiden och KuG's möjligheter.

I början av året lämnades en ansökan till Svenska institutet om verksamhet i Georgien med inriktning på kulturarv, civila sektorn och medier. Detta projekt bifölls och verksamhet med kommunikationsplan och utbildning skedde under hösten.

Samtidigt inleddes året med en workshop med nätverkspersoner från Libanon och Jordanien i avsikt att få till stånd ett större projekt "Hands of Syria", projektet kunde under våren skickas till Sida och British council. Stort hopp fanns att detta 40 miljoners projekt skulle landa med ett positivt resultat. Så blev inte fallet och i november/december kunde styrelsen konstatera att läget är akut vad gäller Stiftelsens överlevnad på svensk mark.

Nedstängning av de tre kontoren på Balkan (Sarajevo, Pristina och Tirana) och uppföljande beslut kring avtalen med de nya stiftelserna avslutades i maj.

Det är glädjande att de nu självständiga kontoren på Balkan går bra och har fått förnyat stöd från SIDA. Planer på ett nytt kontor i Belgrad finns och även en "branch" i England är under diskussion.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Syfte och ändamål

Stiftelsen Kulturarv utan Gränser är en svensk ideell och oberoende organisation. Stiftelsens ändamål är att arbeta med kulturarv som en aktiv kraft i försoning, fredsbyggande, social och ekonomisk utveckling. Syftet med insatserna är att skapa kapacitet, medvetenhet och möjlighet att bevara och rädda kulturarv.

KuG har med tiden utvecklat en framgångsrik arbetsmetod som handlar om att arbeta på lokal nivå med kulturarv som ett redskap för att stärka identitet och självkänsla hos människor som utsatts för krig och förtryck.

KuG arbetar också för jämlikhet, icke-diskriminering, delaktighet, ansvarsskyldighet och öppenhet. Vår vision är att alla människor har rätt att glädjas åt och bruka kulturarv.

FÖRVALTNING

Sekretariat

Sekretariatets lokaler på Sabbatsbergsvägen 6 har under året minskats från fyra rum till ett rum som hyrs av Kultur Direkt (underhyresgäst till Svenska kyrkan). Endast material som är aktuellt finns kvar på denna adress. Huvuddelen av det administrativa materialet har förts till ATA (Antikvarisk Topografiska Arkivet). Materialet ordnas och sorteras på ATA utifrån den struktur som redan finns i KuG's arkiv och kommer att hållas samlat.

Det har varit två anställda på sekretariatet under 2016: generalsekreterare Annika Magnusson, 100% 1/1 -19/5, 50% 20/5 -31/12; ekonomiansvarig Joanna Leblanc, 60% 1/1-31/5. Därutöver har praktikanten Rasmus Andrén från Försvarshögskolan varit behjälplig under sex månader från 19/1.

Styrelse, revisorer och personal

KuG's styrelse består av framstående specialister på kulturarvsområdet som ibland gör insatser inom projektverksamheten.

Under 2016 har KuG's styrelse haft följande sammansättning:

- Ing-Marie Munktell, utsedd av ICOM, vald av styrelsen till ordförande
- Andreas Heymowski, vice ordförande, vald av styrelsen
- Lena Hejll, sekreterare, utsedd av ICOM
- Klas Grinell, vald av styrelsen
- Christer Gustafsson, utsedd av Riksantikvarieämbetet
- Dzenan Sahovic, utsedd av ICOMOS
- Malin Myrin, utsedd av ICOMOS
- Johan Mårtelius, utsedd av Sveriges Arkitekter

Margareta Biörnstad, Bengt O.H. Johansson och Sven-Erik Köhlin har varit adjungerade till styrelsen som Hedersledamöter.

Styrelsen har under 2016 sammanträtt vid fyra tillfällen: 4 februari, 19 maj, 29 september och 24 november. Därutöver har förstärkta AU möten hållits 25 februari och 28 april.

Under året har Lars Erik Engberg och Anna Wretholm, båda auktoriserade revisorer på Allegretto Revision AB genomfört revision av stiftelsens verksamhet. Dick Sandberg, från Sveriges Arkitekter har fortsatt sitt uppdrag som förtroendevald revisor.

aw

FINANSIELLA INSTRUMENT

Bidragsgivare och finansiärer

Den största enskilda finansiären av KuG's verksamhet har varit Sida. Under 2016 uteblev förnyat stöd till den svenska delen av KuG. Förhoppningen att projektet "Hands of Syria" skulle bli det nya treåriga avtalet grusades. Däremot gavs finansiellt stöd till de nu självständiga stiftelserna på Balkan.

Riksantikvarieämbetet har som tidigare bidragit med 160 000 kronor och från Svenska institutet har medel erhållits för projektsamarbete och nätverkskontakter i Georgien och Moldavien. Postkodlotteriet och Forum Syd är andra stödjare av projektsamarbeten.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Kansliets lokaler utgörs, sedan hösten 2016, av endast ett rum i Klarahuset, Sabbatsberg. Ekonomisupport köps in av Ciphra Redovisning som också sköter bokföring, utbetalningar och bokslut. Ett arbetsutskott bestående av fyra styrelseledamöter (Andreas Heymowski, Lena Hejll, Malin Myrin, Ing-Marie Munktel) sköter från och med årsskiftet 2016/17 den löpande verksamheten.

En workshop hölls i verksamhetens lokaler i Sabbatsberg 21-22/1 inom ramen för den svenska strategien om Syrien. Tillresta personer från Libanon och Jordanien deltog och linjer för ett treårigt program om totalt 40 MSEK drogs upp.

En artikel i UNT (25/1) med titeln "Kulturell rensning" angående skövlingen av kulturarv i Syrien föranledde ordföranden och generalsekreteraren att skriva artikeln "Kulturarv utan Gränser (CHWB) har 20 års erfarenhet". Artikeln infördes i nätupplagan av UNT 5/2.

Generalsekreteraren fullföljde under året projektsamarbete med Georgien (Blue Shield), "Cultural Heritage at risk- engaging civil society and media" och kunde under hösten besöka Moldavien i ett nätverkssamarbete bekostat av Svenska institutet. Projektet "Connected Open Heritage", Wikimedia, finansiär Postkodlotteriet, fullföljdes under året, liksom "Young Heritage Activist Camps in Georgia", finansierat av Forum Syd. Under våren pågick också arbete kring nedstängning av de tre kontoren på Balkan och uppföljande beslut kring avtalen med de nya stiftelserna.

Ordföranden deltog i föreläsningssamling i Uppsala universitet 17/2 "Cultural Heritage in the Territory Occupied by Islamic State", föreläsare var Dr Anas Al Khabour. I september besökte ordföranden Newcastle University/London avdelning för diskussioner med en rad institutioner och organisationer gällande möjligheten att starta en engelsk "branch" av CHWB.

I juni deltog vice ordförande Andreas Heymowski i en workshop om Conservation of Damaged Built Cultural Heritage in Diyarbakir/Sur Turkiet och en rapport om läget lämnades i september till UNESCO's världsarvskommitté. Tillsammans med Malin Myrin deltog Andreas Heymowski i en workshop i Visby anordnad av Uppsala universitet, under rubriken "Cultural heritage in conflict."

Johan Mårtelius har föreläst på "International training on disaster risk management for cultural heritage" i Pristina, Kosovo. Christer Gustafsson har besökt Kosovo, där han medverkat i utbildningsdagar inför Sida finansierat projekt kring planeringsfrågor för flera städer.

AMW

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Kulturarv utan Gränser är en viktig aktör för omvärldsbevakning. Efter att ett par av KuG's styrelseexperter besökt området i och kring Diyarbakir/Sur i sydöstra Turkiet gick en skarp skrivelse angående den förstörelse av världsarvet som där äger rum till UNESCOs världs arvs kommitte. Inblicken i detta kurdiska världsarv har gett oss kunskaper och kontakter som vår organisation kan bygga vidare på för att främja ett diversifierat kulturarv. Organisationen är också redo att i samarbete med CHwB kontoren på Balkan ta upp ett större projektarbete i samma anda som projektet "Hands of Syria" initierade. Det finns också goda möjligheter att vända detta projekt inåt i Sverige för att inhämta hantverkskunnande hos invandrade syrier.

Servicefunktionen visavi våra systerorganisationer på Balkan är också viktig och skall utvecklas i båda riktningar. Förhandlingar pågår även kring öppnande av en "branch" i England och ytterligare en förfrågan i samma ämne har inkommit från Serbien. Vi ser det som positivt att de goda exemplen och redskapen i KuG's arbete förs vidare. Värdegrunden och varumärkets skydd kommer därför att vara en viktig fråga för det svenska kontoret.

Flerårsöversikt (Tkr)	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	1 545	19 083	23 637	23 073
Årets resultat	-977	-877	35	-164
Soliditet (%)	61	75	25	27

Förändring av eget kapital

	Donations- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	87 300	2 082 459	-876 564	1 293 195
Disposition av föregående års resultat:		-876 564	876 564	0
Årets resultat			-976 588	-976 588
Belopp vid årets utgång	87 300	1 205 895	-976 588	316 607

Förslag till vinstdisposition beträffande stiftelsens balanserade medel 2016

Styrelsen beslutar att till förfogande stående medel utgör:

balanserade medel	1 205 895
årets resultat	-976 589
	229 306

disponeras så att i ny räkning överföres	229 306
---	---------

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

aw

Resultaträkning	Not	2016-01-01 -2016-12-31	2015-01-01 -2015-12-31
Nettoomsättning	1	1 545 410	19 082 910
Bruttoresultat		1 545 410	19 082 910
Ändamålskostnader	2, 3	-1 895 499	-18 195 872
Administrationskostnader	3, 4	-636 876	-1 574 572
Förvaltningskostnader	3, 5	-53 115	-312 149
		-2 585 490	-20 082 593
Rörelseresultat		-1 040 080	-999 683
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar	6	64 127	391 706
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-25	5 304
Räntekostnader och liknande resultatposter		-611	-273 891
		63 491	123 119
Resultat efter finansiella poster		-976 589	-876 564
Resultat före skatt		-976 589	-876 564
Årets resultat		-976 589	-876 564

an

Balansräkning	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Maskiner och inventarier	7	12 682	25 367
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	8	0	319 319
Summa anläggningstillgångar		12 682	344 686
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		54 029	439 121
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0	104 036
		54 029	543 158
<i>Kassa och bank</i>		451 122	841 850
Summa omsättningstillgångar		505 151	1 385 008
SUMMA TILLGÅNGAR		517 833	1 729 694

aw

Balansräkning

Not

2016-12-31

2015-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Fritt eget kapital

Donationskapital

87 300

87 300

Balanserad vinst eller förlust

1 205 895

2 082 460

Årets resultat

-976 589

-876 564

---

316 607

---

1 293 195

Summa eget kapital

316 607

1 293 195

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

11 953

11 846

Aktuella skatteskulder

66 747

104 356

Övriga skulder

24 526

171 472

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

9

98 000

148 824

Summa kortfristiga skulder

---

201 226

---

436 498

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

517 833

1 729 694

RW

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Erhållna bidrag från bl.a. Sida och övriga bidragsgivare, innebär att i Resultaträkningen som bidrag, har redovisats det belopp som motsvarar årets kostnader. Erhållna, men ej använda bidrag, har redovisats i Balansräkningen som kortfristig skuld till bidragsgivarna.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Maskiner och inventarier	20%
--------------------------	-----

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Årets resultat

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning

aw

Noter

Not 1 Nettoomsättningens fördelning

	2016	2015
Insamlade medel fördelar sig enligt följande:		
Allmänheten insamlat via 90-konton	17 498	30 158
	17 498	30 158

Årets förbrukade medel från Sida fördelar sig enligt följande:

Sida Västra Balkan bidrag (inkl. överf. fr. 2014)	0	10 307 141
	0	10 307 141

Årets förbrukade medel från övriga givare fördelar sig enligt följande:

Insamling till minne av Ove Hidemark	0	36 910
Stipendiebidrag Andreas Ådahls minne	0	10 796
EU	0	1 749 521
Riksantikvarieämbetet	160 000	160 000
USA Embassy	0	1 557 065
Svenska PostkodLotteriet	0	1 248 316
Swiss Heritage Society	0	233 370
Svenska Institutet	638 506	957 318
Headley Trust	0	262 800
Prince Claus Fund	0	880 466
Regerings- och kommunbidrag (Lokalkontoren)	0	679 413
International Coalition of Sites of Conscience	0	6 071
Kungliga Patriotiska Sällskapet	0	25 000
Jacob Wallenbergs stiftelse	225 000	243 331
Forum Syd	400 000	0
Övriga bidragsgivare	104 406	695 235
	1 527 912	8 745 612

Övriga intäkter

Hysesintäkter	163 508	0
Övriga ersättningar	5 538	0
	169 046	0

Not 2 Ändamålskostnader

Ändamålskostnader består av sådana kostnader som kan hänföras till organisationens uppdrag enligt stadgarna.

aw

Not 3 Anställda och personalkostnader

	2016	2015
Medelantalet anställda		
Kvinnor	2	25
Män	0	17
	2	42
Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	570 781	6 268 163
Sociala kostnader och pensionskostnader (varav pensionskostnader)	374 442 (90 880)	5 671 806 184 208)
Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	945 223	11 939 969
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	36 %	44 %
Andel män i styrelsen	64 %	56 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	75 %	75 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	25 %	25 %

Not 4 Administrationskostnader

Merparten av sekretariatets omkostnader redovisas inom olika givares projektbidrag. För att ge en tydligare bild av vad vi betraktar som administrativa kostnader särredovisar vi dessa enligt en beräkningsgrund, som bättre överensstämmer med våra faktiska kostnader, även om de fortsätter att belasta våra projekt.

	2016	2015
Styrelsekostnader	3 486	19 577
Andel av sekretariatets löner	456 327	1 088 593
Andel av övriga rörelsekostnader	177 063	466 402
	636 876	1 574 572

aw

Not 5 Förvaltningskostnader

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen, bokföringen, styrelsens och ledningens förvaltning, samt av projektgranskning där extern revision krävs enligt givarens avtalsspecifikationer.

	2016	2015
Revisionsuppdrag-verksamheten	49 735	141 375
Revisionsuppdrag-projektgranskning	0	153 330
Övriga förvaltningskostnader	3 380	17 444
	53 115	312 149

Not 6 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2016	2015
Resultat vid avyttringar	64 127	391 706
	64 127	391 706

Not 7 Maskiner och inventarier

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	883 255	883 255
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	883 255	883 255
Ingående avskrivningar	-857 889	-805 011
Årets avskrivningar	-12 684	-52 878
Utgående ackumulerade avskrivningar	-870 573	-857 889
Utgående redovisat värde	12 682	25 366

Not 8 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	319 319	633 073
Gåva	0	1 583
Avyttring fonder	-319 319	-315 337
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	319 319
Utgående redovisat värde	0	319 319

AMW

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Beräknat revisionsarvode	98 000	130 000
Semesterlöner	0	18 824
	98 000	148 824

Stockholm den 8 maj 2017

Ing-Marie Munktell
Ordförande

Andreas Heymowski

Lena Hejll

Klas Grinell

Christer Gustafsson

Dzenan Sahovic

Malin Myrin

Johan Mårtelius

Vår revisionsberättelse har lämnats den 8 maj 2017

Lars Erik Engberg
Auktoriserad revisor

Anna Wretholm
Auktoriserad revisor

Dick Lindberg
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Kulturarv utan Gränser, Org.nr 802401-1259

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Kulturarv utan Gränser för räkenskapsåret 2016.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 2016-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnitten *De auktoriserade revisorernas ansvar* samt *Lekmannarevisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som auktoriserade revisorer har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

De auktoriserade revisorernas ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn

eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Lekmannarevisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Kulturarv utan Gränser för räkenskapsåret 2016.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Den auktoriserade revisorns ansvar* respektive *Lekmannarevisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

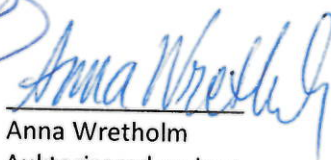
Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

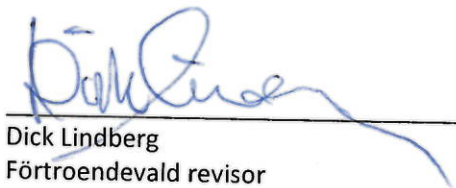
Stockholm den 8 maj 2017

Lars Erik Engberg
Auktoriserad revisor

Anna Wretholm
Auktoriserad revisor

Dick Lindberg
Förtroendevald revisor